

### [Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)  
[Kontakt](#)



**[Laboratoria](#)**  
**[.net](#)**  
**[Innowacje](#)**  
**[Nauka](#)**  
**[Technologie](#)**



[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

## Europejski Plan Walki z Rakiem

Przedstawiony niedawno przez Komisję Europejską unijny plan przeciwdziałania epidemii chorób nowotworowych (tzw. cancer plan) ma budżet wynoszący 4 mld euro. Sprawdź, jakiego rodzaju konkretne działania będą wspierane w ramach tej inicjatywy oraz kto będzie mógł skorzystać z finansowego wsparcia w tym zakresie.

Założenia i cele Europejskiego Planu Walki z Rakiem (Europe's Beating Cancer Plan) są bardzo ambitne. Jego realizacja w latach 2021-2030 ma uratować miliony Europejczyków przed zachorowaniem i przedwczesną śmiercią z powodu chorób nowotworowych. Jak UE zamierza osiągnąć ten cel? O konkretnych rozwiązaniach z tym związanych rozmawiali w czasie specjalnego spotkania online - zorganizowanego przez Serwis Zdrowie PAP we współpracy z Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Polsce - znawcy tematu: dr Jarosław Waligóra z Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności KE oraz onkolog prof. Jacek Jassem z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Eksperti podkreślają, że skala problemu jest ogromna. Tylko w 2020 r. na nowotwory zachorowało łącznie 2,7 mln osób w Unii Europejskiej, a kolejne 1,3 mln osób straciło z ich powodu życie. Szacuje się, że bez podjęcia zdecydowanych działań do 2035 r. liczba zachorowań na raka wzrośnie o prawie 25 proc., przez co stanie się on główną przyczyną zgonów w UE. Właśnie takiemu scenariuszowi ma zapobiec realizacja Europejskiego Planu Walki z Rakiem.

### **Profilaktyka, badania, edukacja społeczna...**

- Potrzebujemy nowego otwarcia w tej dziedzinie. Ten plan jest oparty na czterech kluczowych filarach, które musimy wzmocnić. Są to: profilaktyka, wczesne wykrywanie, diagnostyka i leczenie, a także jakość życia pacjentów onkologicznych oraz osób po przebytej chorobie. Plan zawiera 10 przewodnich inicjatyw i bardzo wiele działań wspierających. Budżet na realizację całego planu jest duży i wynosi około 4 mld euro. Będą go zasilać różne programy finansowe UE: m.in. program UE dla zdrowia (EU4Health), program badawczy Horyzont Europa, a także fundusze spójności. Bardzo ważnym elementem tego planu jest tzw. misja dotycząca nowotworów (Cancer Mission). Misja jest wspierana przez grupę ekspertów, która ma wytyczać najważniejsze kierunki badań naukowych i wdrożeń w dziedzinie onkologii. Będą one finansowane głównie z programu Horyzont Europa, który zastąpił poprzedni program Horyzont 2020 - mówił podczas wspomnianego spotkania dr Jarosław Waligóra.

- Profilaktyka, zarówno pierwotna, jak i wtórna, stanowi ogromny niewykorzystany potencjał. Około 2/3 nowotworów ma źródło w naszych zachowaniach, diecie i stylu życia. Ocenia się, że wielu nowotworom można by skutecznie zapobiegać stosując pewne zasady profilaktyki, które zresztą są już dobrze poznane i od wielu lat promowane przez UE (jako tzw. Europejski kodeks walki z rakiem - przyp. red.). W każdym z tych obszarów mamy dużo do nadrobienia w stosunku do średniej unijnej, np. Polacy palą znacznie więcej niż wynosi średnia w UE. Wydaje się, że w celu zmiany tego stanu rzeczy pomocne byłoby nie tylko wzmocnienie programów edukacji społecznej, ale także zastosowanie kolejnych rozwiązań legislacyjnych, fiskalnych itd. - zaznaczył prof. Jacek Jassem, wskazując jako przykład możliwych działań UE w tym zakresie wprowadzenie w drodze dyrektywy obowiązku umieszczania specjalnych ostrzeżeń (m.in. w formie piktogramów) na etykietach napojów alkoholowych czy też produktów zawierających dużą ilość cukru, podobnie jak wcześniej stało się to w przypadku wyrobów tytoniowych.

W kontekście profilaktyki wtórnej, czyli m.in. badań przesiewowych, onkolog podkreślił, że aby osiągnąć zadowalający efekt populacyjny, to np. w przypadku raka piersi takimi badaniami musi być objętych co najmniej 70 proc. populacji. Tymczasem w Polsce odsetek ten nie przekracza 45 proc.

- W efekcie, Polska jest jednym z nielicznych krajów w UE, w których umieralność z powodu raka piersi wzrasta, podczas gdy w większości innych krajów maleje - mówił prof. Jacek Jassem, podkreślając, że dzieje się tak głównie z powodu tego, że nowotwory te są w Polsce wykrywane zbyt późno.

Dr Jarosław Waligóra zapewnił w trakcie spotkania, że profilaktyka pierwotna stanowi niezmiernie

ważną część „cancer planu”, jako że, według ekspertów KE można dzięki niej uniknąć nawet 40 proc. nowotworów.

- W planie przewidziane są bardzo konkretne działania, które mają do tego zmierzać, np. akcja pod nazwą Pokolenie wolne od tytoniu. Jej założeniem jest drastyczne zmniejszenie odsetka osób w populacji, które palą tytoń. Chcemy osiągnąć poziom maksymalnie 5 proc. osób palących do 2040 r.

- poinformował przedstawiciel KE, zapowiadając m.in. przegląd unijnych dyrektyw i różnych dotychczasowych działań UE regulujących m.in. sprzedaż i konsumpcję tytoniu, alkoholu oraz znakowanie żywności, tak aby skłonić jak najwięcej Europejczyków do podejmowania bardziej świadomych i prozdrowotnych wyborów.

- Założeniem planu jest też to, aby 90 proc. całej populacji europejskiej miało dostęp do odpowiednich badań przesiewowych w kierunku wykrywania trzech nowotworów objętych zaleceniami Rady (rak piersi, rak szyjki macicy i rak jelita grubego) – dodał dr Jarosław Waligóra.

Chodzi tu zwłaszcza o takie badania jak: cytologia, mammografia, a także kolonoskopia.

## **Sztuczna inteligencja w służbie radiologii**

W tym kontekście prof. Jacek Jassem podkreślał, że z uwagi na braki kadrowe w Polsce (m.in. niedobór radiologów), dla zapewnienia odpowiedniej dostępności do badań przesiewowych (np. w kierunku raka płuca), konieczne może być już wkrótce zastosowanie na szeroką skalę sztucznej inteligencji.

- Jest coraz więcej dowodów na to, że sztuczna inteligencja może w przyszłości skutecznie zastąpić radiologów – mówił prof. Jassem.

Dr Jarosław Waligóra zapewnił, że „cancer plan” bierze pod uwagę przyszłe wykorzystanie sztucznej inteligencji w wykrywaniu nowotworów, choć jednocześnie zastrzegł, że droga do wdrożenia tej technologii do powszechnej praktyki klinicznej jest jeszcze dość daleka, co wynika z konieczności jej dopracowania.

- Chcemy w tym pomóc. Żeby nauczyć sztuczną inteligencję wykorzystywania badań obrazowych trzeba mieć bardzo dobre i duże zestawy obrazów, które są połączone z dobrymi danymi klinicznymi pacjentów i dopiero wtedy, na tej bazie, ta sztuczna inteligencja może się uczyć oceny tych obrazów. Taki projekt również jest częścią planu – zapewnił przedstawiciel KE.

Kolejnym istotnym elementem profilaktyki zakładanym przez „cancer plan” jest zwiększenie wyszczepialności przeciw wirusowi HPV wśród dziewcząt w UE - do poziomu 90 proc. (szczepienie to zapobiega m.in. rakowi szyjki macicy – przyp. red.). Szczepieniami mają być również objęci chłopcy, ponieważ wirus rozprzestrzenia się głównie drogą płciową.

W kontekście innowacji prof. Jacek Jassem wskazał również na inny ciekawy i ważny projekt, który ma być realizowany w ramach „cancer planu”, a konkretnie projekt pod nazwą UNCAN.eu (European Initiative to Understand Cancer). Jego celem jest m.in. pomoc w identyfikacji osób obarczonych wysokim ryzykiem rozwoju najczęściej występujących rodzajów raka.

- Zakłada on stworzenie wirtualnego, zawierającego 500 tys. przypadków banku tkanek i informacji klinicznych, który będzie stanowić prawdziwą kopalnię wiedzy dla naukowców – informował prof. Jacek Jassem, wyjaśniając, że dzięki tej bazie naukowcy będą mogli również m.in. opracowywać nowe, bardziej dopasowane do konkretnych grup pacjentów terapie onkologiczne (tzw. terapie celowane).

- Te wszystkie nowe możliwości trzeba zaprząć do tego, żeby w przyszłości móc jeszcze lepiej zapobiegać, leczyć i prowadzić opiekę nad pacjentami - przekonywał dr Jarosław Waligóra, podkreślając, że tworzone w ramach UNCAN „centrum wiedzy na temat raka” dzięki ogromnej ilości zgromadzonych w nim różnorodnych danych posunie nowoczesne badania w dziedzinie onkologii w UE o wielki krok naprzód.

## **Europejski Plan Walki z Rakiem: kto może w nim wziąć udział?**

Europejski Plan Walki z Rakiem określany jest jako „mission possible”. Goście Serwisu Zdrowie uważają, że dzięki jego kompleksowości i rozmachowi ma on naprawdę duże szanse na zmianę status quo. Tym bardziej, że w jego realizację mają być zaangażowani nie tylko urzędnicy i naukowcy, lecz także klinicyści i przedstawiciele świata biznesu. Biorący udział w spotkaniu eksperci zachęcali do angażowania się w projekty i badania naukowe realizowane w ramach „cancer planu”. Z uwagi na zakres projektów będą one realizowane przez ośrodki naukowe zrzeszone w międzynarodowe konsorcja z udziałem innych partnerów, w tym także i firm działających np. w sektorach związanych z ochroną zdrowia czy nowymi technologiami cyfrowymi.

- Z reguły w dużych badawczych projektach europejskich biorą udział właśnie międzynarodowe konsorcja z udziałem partnerów przemysłowych, a nawet start-upów. Ale żeby dostać pieniądze z tych funduszy trzeba być aktywnym. Nie są one przyznawane według rozdzielnika, lecz na podstawie konkursów - zaznaczył prof. Jacek Jassem, wskazując, że aby zostać beneficjentem takich funduszy trzeba opracować dobre wnioski konkursowe (projekty) oraz znaleźć partnerów do współpracy.

Jako dobry tego przykład wskazuje on swoją macierzystą uczelnię - Gdański Uniwersytet Medyczny, który w celu zwiększenia uczestnictwa w międzynarodowym rynku naukowym m.in. podpisał umowę ze specjalistyczną firmą zagraniczną z dużym doświadczeniem w przygotowywaniu dokumentacji konkursowej w ramach projektów unijnych.

- Taka pomoc jest nieoceniona - przekonywał prof. Jacek Jassem, przyznając jednocześnie, że wynajęcie takiej właśnie specjalistycznej, międzynarodowej firmy stanowi dla uczelni sporą inwestycję, która jednak z pewnością się opłaci.

Dr Jarosław Waligóra zachęca zaś wszystkich zainteresowanych skorzystaniem z funduszy dostępnych w ramach „cancer planu” do śledzenia stron internetowych unijnych instytucji, które są w różny sposób związane z jego realizacją, a więc np. stron Komisji Europejskiej, jak również nowo utworzonej agencji unijnej HaDEA (European Health and Digital Executive Agency). Przedstawiciel KE poinformował, że np. jeszcze w październiku (28 i 29 października) będzie można wziąć udział w wirtualnych spotkaniach informacyjno-networkingowych dotyczących projektów realizowanych w ramach klastra zdrowie programu Horyzont Europa. Informacje dotyczące tych spotkań można znaleźć na stronach wspomnianych wyżej instytucji.

Podsumowując, wachlarz potencjalnych beneficjentów funduszy dostępnych w ramach „cancer planu” jest bardzo szeroki i obejmuje m.in.:

- chorych na nowotwory,
- jednostki naukowo-badawcze,
- konkretne centra onkologiczne lub szpitale,
- samorządy lokalne,
- firmy,
- a także rządy krajów członkowskich.

Źródło: pap.pl

<http://laboratoria.net/aktualnosci/30913.html>



10-01-2025

## **Jak bakteria robi przemeblowanie w swojej komórce?**

Polski zespół naukowców odkrył istotę maszynerii produkującej białka.



10-01-2025

## **Na dezinformację szczególnie narażeni młodzi ludzie**

Większość młodych ludzi czerpie informacje z Internetu.



23-12-2024

## **Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia**

Najserdeczniejsze życzenia zdrowych, radosnych i pogodnych Świąt Bożego Narodzenia.



23-12-2024

## **Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025!**

Odbędą się one w dniach 11-13 czerwca w Expo XXI w Warszawie.



23-12-2024

## **Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn**

Kobiety często nie czują typowych bólów co skutkuje gorszymi wynikami.



23-12-2024

## Świąteczna apteczka

Szczypta umiaru i coś na zgagę



23-12-2024

## Radioaktywny pluton się nie ukryje

Naukowcy znajdują go nawet na lodowcach



23-12-2024

## Złoty Medal Chemii przyznany po raz 14

Wyłoniono autorów najlepszych prac licencjackich i inżynierskich.

**Informacje dnia:** [Jak bakteria robi przemeblowanie w swojej komórce? Na dezinformację szczególnie narażeni młodzi ludzie Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025! Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn](#)  
[Świąteczna apteczka Jak bakteria robi przemeblowanie w swojej komórce? Na dezinformację szczególnie narażeni młodzi ludzie Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025! Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn](#)  
[Świąteczna apteczka Jak bakteria robi przemeblowanie w swojej komórce? Na dezinformację szczególnie narażeni młodzi ludzie Zdrowych i Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia Zapraszamy na wyjątkową edycję Targów PCI Days 2025! Zawał już dawno przestał być chorobą mężczyzn](#)  
[Świąteczna apteczka](#)

**Partnerzy**